

Na vier jaar van achteruitgang is in 2015 het aantal broedvogels weer licht toegenomen. Ook het aantal soorten steeg flink, van 34 naar 41 soorten. Drie van de zeven extra soorten in het Hoekgatterduin betrof watervogels. Opmerkelijke soort daarbij is de Bergeend, in onze duinen toch een zeldzame broedvogel. De Meerkoet heeft het als broedvogel voor het eerst laten afweten. Ook de Kuifeend kwam niet terug.

Voor het eerst hadden we broedende Holenduiven, met twee territoria. Met ook drie soorten spechten is het Hoekgatterduin een bijzondere kavel binnen ons onderzoeksgebied. Boomleeuwerik en Boompieper handhaafden zich goed. Dit in tegenstelling tot de Nachtegaal, die voor het vijfde jaar in aantal achteruit ging. Dit geldt ook voor de Grasmus en de Tuinfluiter.

Met 32 territoria was de Fitis weer de meest voorkomende broedvogel.

Voor het eerst sinds vijf jaar werd weer een Sprinkhaanzanger gehoord. En dit jaar kon ook weer de Glanskop genoteerd worden.

Bijzondere soort in de AWD is ook de Wielewaal. We konden na jaren weer de roep van deze bijzondere vogel horen. Dat is altijd weer een hoogtepunt tijdens het inventariseren.

CONCLUSIE

Ten opzichte van vorig jaar is het aantal soorten broedvogels in 2015 met 6 toegenomen. Nieuw dit jaar of teruggekeerd zijn Canadese Gans, Bergeend, Soepeend, Groene Specht, Kleine Bonte Specht, Veldleeuwerik, Blauwborst, Glanskop en Wielewaal. Verdwenen zijn de

Grauwe Gans, Buizerd en Meerkoet. Bijna al deze soorten zijn spaarzame en onregelmatige broedvogels, met meestal slechts één broedgeval. Alleen de Meerkoet is altijd een vaste broedvogel geweest, met meerdere broedgevallen per jaar. En ook de Kuifeend, een andere vaste waterbewoner in het Oosterkanaal, is dit jaar helaas niet teruggekeerd.

Het aantal territoria dat uit de tellingen naar voren kwam groeide flink, van 666 naar 692 stuks. De meeste soorten bleven min of meer stabiel in aantal, maar er was toch een aantal soorten die er uit sprongen. Zo ging de Roodborsttapuit van 13 naar 18 territoria en de Braamsluiper van 9 naar 17. Van de groep zangers gingen Tuinfluiter, Zwartkop en Tjiftjaf relatief sterk naar beneden. Mogelijk dat een lang en koud voorjaar deze zomergasten parten gespeeld heeft. Daarentegen deed de Fitis het weer heel goed, zelfs met een recordaantal van 121 territoria.

De Houtduif toont enig herstel, met een stijging van 2 naar 5 broedsels. Ook de Zwarte Kraai steeg naar het oude niveau en kwam weer op 9 territoria. Mogelijk dat dit verband houdt met de achteruitgang van het aantal Haviken in de AWD.

Alle tellers hebben met veel genoegen aan dit monitoringsproject meegedaan. Ze kijken weer uit naar het volgende voorjaar om opnieuw de AWD-duinen in te gaan. Dan zal zich een nieuw fenomeen voordoen, namelijk de jacht op Damherten. Deze massaal voorkomende grazers en slopers hebben inmiddels een grote invloed op de flora in de duinen en daarmee ook op de fauna. Ongetwijfeld zal dat ook zijn invloed hebben op de vogelstand. We zijn zeer benieuwd hoe zich dat gaat ontwikkelen.

BROEDVOGELINVENTARISATIE AWD WOLFSVELD-WEST 2015

Geïnterviewd door Jaap Eisenga, Wim Plaatzter en Koene Vegter (verslag/foto's)

TERREINOMSCHRIJVING

Het Wolfsveld ligt met zijn 35 hectare langs het voormalige Van Limburg Stirumkanaal en wordt verder begrensd door het Finleyweggetje aan de zuidoostkant en de Ruigenhoeker Schulpweg in het noorden. Het is een afwisselend, geaccidenteerd terrein met een vijftal dellen, waaronder het Abelendel, het Spejendel, het Biezenvlak en het Ronde Vlak, met een variatie aan begroeiing van Meidoorn, Berk, Duinliguster, Vlier, Ratelpopulier en oprukkende Duindoorn.

In 2014 is de basisbegroeiing van lage struiken en riet op een aantal plaatsen in dellen grondig verwijderd. In 2015 is hierin nog weinig verbetering gekomen.

TOELICHTING OP DE INVENTARISATIE 2015

Over het algemeen zijn de weersomstandigheden dit jaar aan de koele en bewolkte kant, met nogal eens een stevige wind uit noordelijke richting, maar gelukkig – voor ons dan – geen regen en begin juni zowaar nog een echt warme ochtend. Dit winderige weer zorgt ervoor, dat de waarnemingen voor een groot deel beperkt zijn gebleven tot de vijf dellen, waar dan ook gelukkig nog wel van alles te horen is.

Maar daar buiten is het qua vogelgeluid enigszins een niemandsland.

In totaal hebben wij in de periode medio maart tot begin juni 2015, tussen 7 en 10 uur 's ochtends, 11 bezoeken gebracht aan dit afwisselende duingebied. Uiteindelijk leidt dit in 2015 tot in totaal 21 soorten met 147 territoria, waarbij in vergelijking met 2014 van een zowel lager aantal soorten als ook duidelijk minder territoria sprake is (in 2014: 26 soorten en 161 territoria). De slechte weersomstandigheden zullen hier waarschijnlijk mede debet aan zijn.

Zoals elk jaar weer zijn het in het begin van de inventarisatierondes vooral de Heggenmus met 18 broedgevallen (16 in 2014), de Koolmees met 11 (13 in 2014) en de Vink met 11 (13 in 2014) die zich laten horen en zien. Alleen de Heggenmus heeft zich dus iets kunnen verbeteren, maar Koolmees en vooral Vink blijven licht achter bij vorig jaar. De gebruikelijke top drie voor deze biotoop bestaat later in het broedseizoen opnieuw uit Grasmus, Fitis en Nachtegaal met resp. 22, 21 en 17 broedgevallen, versus 20, 28 en 21 in 2014. Hieruit blijkt dat ook hier de broedresultaten vooral bij Fitis en Nachtegaal in 2015 duidelijk lager zijn.

De Merel scoort met 7 iets lager dan de 9 broedgevallen in 2014 en het resultaat van de Kneu is met 8 broedgevallen vrijwel gelijk aan vorig jaar.

Daarnaast komt in dit gebied een aantal vogelsoorten voor met kleine aantallen territoria, waarvan het elk jaar weer spannend is in hoeverre ze al dan niet zijn op te sporen en waar te nemen. Dit jaar gaat het in positieve zin om de Tjiftjaf (3), Winterkoning (4), Zwarte Kraai (2), Roodborsttapuit (1), Vlaamse Gaai (2), Gekraagde Roodstaart (3), Koekoek (2), Boompieper (3), Graspieper (2), Braamsluiper (2), Boomleeuwerik (5) en Pimpelmees (2).

Tot ons grote genoegen kunnen wij nu na twee jaar de Blauwborst weer op onze lijst bijschrijven: twee keer actief zingend en als paartje binnen de datumgrenzen waargenomen.

Buiten de datumgrenzen en/of criteria vallend, zijn dit jaar waargenomen: Nijlgans (evenals vorig jaar een paartje in het Ronde Vlak), Ekster, Zanglijster, Zwartkop, Roodborst, Tapuit, Beflijster, Houtduif en Holenduif. Een speciale vermelding in deze categorie verdient de Goudhaan, die wij niet eerder in ons gebied zagen maar nu tot drie keer toe wel, waarvan de laatste keer op 9 april, net één dag buiten de datumgrens van 10 april. Hier kan

alleen de toekomst uitkomst brengen en meer duidelijkheid verschaffen.

In vergelijking met voorgaande jaren zijn helemaal niet gezien: de Sprinkhaanzanger, de Tuinfluiter, de Staartmees, de Rietgors, de Zwarte Roodstaart en de Goudvink.

Overvliegend zijn in deze periode nog waargenomen: Zilvermeeuw, Kleine Mantelmeeuw, Sperwer, Aalscholver, Boerenzwaluw, Grauwe Gans, Visdief, Buizerd, Kievit, Havik, Blauwe Reiger, Torenvalk en Gierzwaluw.

Sinds vorig jaar worden ook de zoogdieren geteld: in totaal zien wij 124 Damherten, 3 Reeën, 85 Konijnen en 2 Vossen, ofwel veel meer herten en konijnen maar veel minder vossen dan in 2014.

Aan het eind van dit inventarisatiejaar stappen wij aan het begin van een mooie zomerdag nog bijna op een Zandhagedis. Een mooie opmaat voor onze rondes in het Wolfsveld in het komende jaar.

Spanning in het Biezenvlak voor JE en WP

Zou hij er weer zijn dit jaar?

En ja daar is de Blauwborst weer terug!